

Notitie

Betreft 20230130-HEE209-NOT-LKW 1.0
Onderzoek luchtkwaliteit plan Willemstraat Heerlen

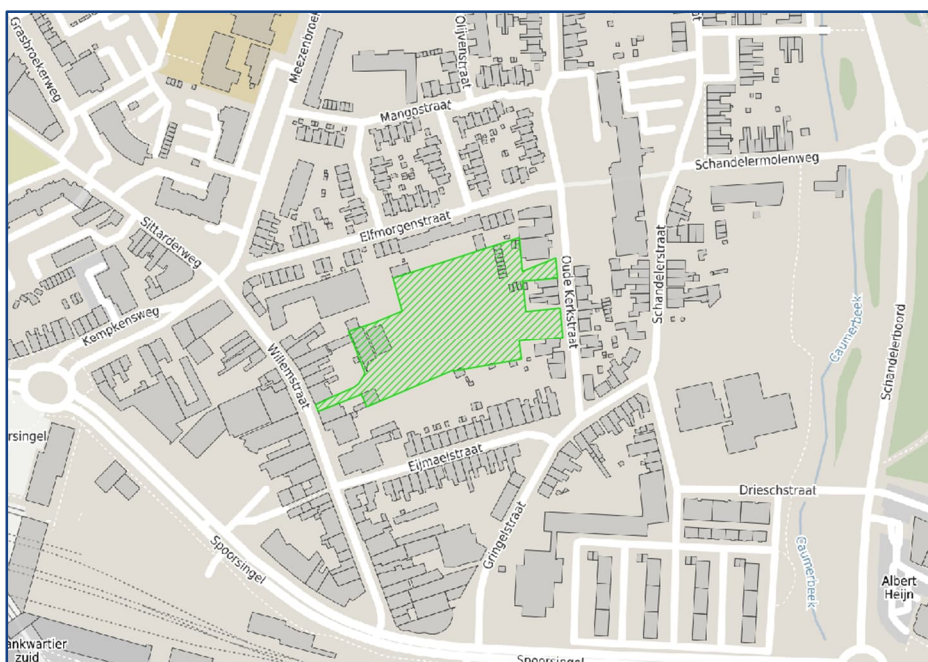
Datum 30 januari 2023

1 INLEIDING

In opdracht van HVG Real Estate is door Kragten een onderzoek uitgevoerd naar de haalbaarheid van de planologische inpassing van 28 woningen en 2 tiny houses aan de Willemstraat in Heerlen. De huidige locatie betreft een voormalige houthandel.

In het kader van de ruimtelijke procedure is het van belang vast te stellen wat de lokale luchtkwaliteit is en in welke mate de emissies ten gevolge van het plan daaraan bijdragen. Alle relevante bronnen die aanwezig zijn in de omgeving van het plangebied zijn in de berekening, danwel in de achtergrondconcentratie meegenomen. De luchtkwaliteit wordt bepaald door de emissiebijdrage van het plan en de lokale achtergrondconcentraties.

Middels voorliggende rapportage wordt verslag gedaan van de uitgangspunten en bevindingen van het uitgevoerde luchtkwaliteitsonderzoek. De globale ligging van de planlocatie is in afbeelding 1 opgenomen.

Afbeelding 1: Globale ligging van het plangebied

2 ONDERZOEKSGBIED

Het plangebied is gelegen tussen de Willemstraat en Oude Kerkstraat in Heerlen. Binnen dit plangebied is men voornemens om 28 woningen en 2 tiny houses te realiseren. In navolgende afbeeldingen is de situering van het gehele plangebied en de beoogde planindeling weergegeven.

De stedenbouwkundige indeling is weergegeven in afbeelding 2.

Afbeelding 2: Beoogde stedenbouwkundige indeling (ontwerp Wauben architecten d.d. 27-01-2022)

3 WET- EN REGELGEVING

Ten aanzien van het aspect luchtkwaliteit vormt met ingang van 15 november 2007 de Wet milieubeheer de basis voor besluitvorming in het kader van onder andere de Wet op de Ruimtelijke Ordening. Op basis van de Wet milieubeheer gelden milieukwaliteitseisen voor de luchtkwaliteit. Deze kwaliteitseisen zijn middels grenswaarden vastgelegd voor de luchtverontreinigende componenten zwaveldioxide, stikstofdioxide (NO_2), stikstofoxiden, lood, koolmonoxide, benzeen en zwevende deeltjes (PM_{10} , $\text{PM}_{2,5}$). In onderhavig onderzoek zijn alleen de maatgevende stoffen stikstofdioxide en fijn stof beschouwd. De concentraties van de overige stoffen zijn dusdanig laag dat geen overschrijding van de luchtkwaliteit aangaande deze stoffen is te verwachten¹.

De grenswaarden gelden overal in de buitenlucht. De grenswaarden gelden niet op arbeidsplaatsen als bedoeld in de Arbeidsomstandighedenwet. Bij wijziging van de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007² met ingang van 19 december 2008 gelden de grenswaarden ook niet meer op plaatsen die niet toegankelijk zijn voor het publiek en waar geen vaste bewoning is, evenals op de rijbaan van wegen of voor voetgangers niet toegankelijke middenbermen.

In het licht van een goede ruimtelijke ordening kan voor wat betreft luchtkwaliteit verder worden gekeken dan de juridische verplichtingen op basis van de Wet milieubeheer. De handreiking bij de Wet milieubeheer geeft bijvoorbeeld aan dat het "Besluit gevoelige bestemmingen" nadere regels stelt die verplicht nageleefd moeten worden en geen vervanging is van het principe 'goede ruimtelijke ordening'. Uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening zal afgewogen moeten worden of het aanvaardbaar is om een bepaald project of plan op een bepaalde plaats te realiseren. Daarbij speelt de mate van blootstelling aan luchtverontreiniging een rol, ook als het project zelf niet of nauwelijks bijdraagt aan de luchtverontreiniging.

De grenswaarden voor de luchtkwaliteitseisen voor PM_{10} , $\text{PM}_{2,5}$ en NO_2 zoals opgenomen in de Wet milieubeheer³ zijn in navolgende tabel weergegeven.

Tabel 1 Grenswaarden fijn stof en stikstofdioxide

Component	Grenswaarden	Norm
Fijn stof (PM_{10})	Jaargemiddelde	40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
	24-Uurgemiddelde (jaarlijks maximaal 35 overschrijdingen)	50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Fijn stof ($\text{PM}_{2,5}$)	Jaargemiddelde	25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Stikstofdioxide (NO_2)	Jaargemiddelde	40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
	Uurgemiddelde (jaarlijks maximaal 18 overschrijdingen)	200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Omdat Nederland niet op tijd aan de Europese luchtkwaliteitsnormen kan voldoen is een nationaal programma opgesteld. Met ingang van 1 augustus 2009 is het "Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit" (NSL) van kracht. Het NSL is van kracht voor 5 jaar, van 2009 tot 2014, waarna indien nodig een nieuw NSL vastgesteld kon worden. Het NSL liep 1 augustus 2014 af en is middels het 'Besluit

¹ <https://www.clo.nl/search/topic?nid=20888&stopics%5B0%5D=Luchtkwaliteit>

² <https://wetten.overheid.nl/BWBR0022817/2021-04-03>

³ artikel 5.7

tweede verlenging NSL' verlengd tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet. In dit NSL zijn alle 'grote' projecten en te nemen maatregelen opgenomen die een significante invloed hebben op de luchtkwaliteit. Alle ontwikkelingen die buiten de omvang van het NSL vallen, hoeven niet meer individueel getoetst te worden aan de normering voor luchtkwaliteit. Dit houdt in dat voor aangewezen infrastructurele en bouwprojecten geen beoordeling op het gebied van luchtkwaliteit meer hoeft te worden opgenomen in ruimtelijke onderbouwingen. Hiertoe is het "Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)" en de hierbij horende Regeling vastgesteld).

De grotere projecten, de zogenaamde IB of IBM (In Betekenende Mate) projecten, zijn de voornaamste bronnen van verslechtering van luchtkwaliteit. Hier tegenover worden verscheidene maatregelen op rijks, provinciaal en gemeentelijk niveau vastgesteld, zoals het toepassen van roefilters in dieselmotoren. De in het kader van de stikstofdepositie doorgevoerde snelheidsverlaging op rijkswegen heeft ook een gunstige invloed op NO₂- en fijn stof concentraties. Op deze wijze wordt een balans opgesteld tussen projecten met slechte invloed aan de ene zijde en maatregelen met positieve invloed aan de andere zijde. Hierbij wordt jaarlijks door middel van een Monitoringsrapportage in de gaten gehouden dat de positieve zijde groter is dan de negatieve zijde en worden de plannen zo nodig bijgesteld om het beoogde effect te behalen.

Op basis van artikel 5.16, eerste lid, onder c van de Wet milieubeheer is het "Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)" van kracht. In dit besluit wordt geregeld welke nieuwe ontwikkelingen van een dermate beperkte omvang zijn dat de invloed van deze plannen op de lokale luchtkwaliteit niet meer individueel getoetst hoeft te worden. Als norm is hierbij aangehouden dat plannen waarvan de invloed op de lokale luchtkwaliteit minder is dan 3% van de grenswaarde voor PM₁₀ en NO₂ als niet significant worden aangemerkt. Dergelijke plannen worden niet relevant geacht voor de lokale luchtkwaliteit.

Op basis van artikel 4 van het "Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)" is een ministeriële regeling van kracht geworden ("Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)"⁴). In deze regeling wordt een aantal ontwikkelingen genoemd die in elk geval als "niet in betekenende mate" kunnen worden aangemerkt. Voor de in de regeling benoemde ontwikkelingen hoeft ten behoeve van een planrealisatie geen luchtkwaliteitsberekening meer te worden uitgevoerd.

⁴ <https://wetten.overheid.nl/BVBR0022816/2013-03-22>

4 BEOORDELING LUCHTKWALITEIT

Op basis van artikel 4 van het "Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)" is een ministeriële regeling van kracht geworden ("Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)"). In deze regeling wordt een aantal ontwikkelingen genoemd die in elk geval als "niet in betekenende mate" (NIBM) kunnen worden aangemerkt. Voor de in de regeling benoemde ontwikkelingen hoeft ten behoeve van een planrealisatie geen luchtkwaliteitsberekening meer te hoeven worden uitgevoerd.

In voorschrift 3A.2 van bijlage 3a behorende bij de voornoemde ministeriële regeling wordt het navolgende gesteld:

"Aangewezen ingevolge artikel 4, eerste lid, worden woningbouwlocaties, indien een dergelijke locatie, in geval van één ontsluitingsweg, netto niet meer dan 1500 nieuwe woningen omvat, dan wel, in geval van twee ontsluitingswegen met een gelijkmatige verkeersverdeling, netto niet meer dan 3000 woningen omvat".

Binnen het onderhavige plangebied is men voornemens om 28 woningen en 2 tiny houses te realiseren. In geval van 1 of meerdere ontsluitingswegen is het plan op basis van het "Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)" per definitie aan te merken als NIBM en hoeft ten behoeve van de planrealisatie geen verdere luchtkwaliteitsberekening meer te worden uitgevoerd.

Volledigheidshalve is de achtergrondconcentratie beschouwd ter plaatse van de beoogde planlocatie. De concentratiekaarten geven de achtergrondconcentraties per kilometer vak. De planlocatie is beoogd binnen het kilometervak met coördinaten X: 196000 en Y: 322000). Op basis van de grootschalige concentratiekaarten van Nederland (GCN-kaart⁵) blijkt dat de achtergrondconcentratie in 2021 en latere jaren ter plaatse van de planlocatie ten hoogste 13,12 µg/m³ stikstofdioxide (NO₂), 17,26 µg/m³ fijn stof (PM₁₀) en 10,58 µg/m³ (zeer) fijn stof (PM_{2,5}) betreft. De totale immissie in geval van maximale planbijdragen die vallen onder NIBM overschrijdt derhalve de geldende normstelling ter plaatse van het plan niet. Een weergave van de achtergrondconcentraties is weergegeven in bijlage 1.

Het aspect luchtkwaliteit vormt derhalve geen belemmering voor de realisatie van het beoogde plan.

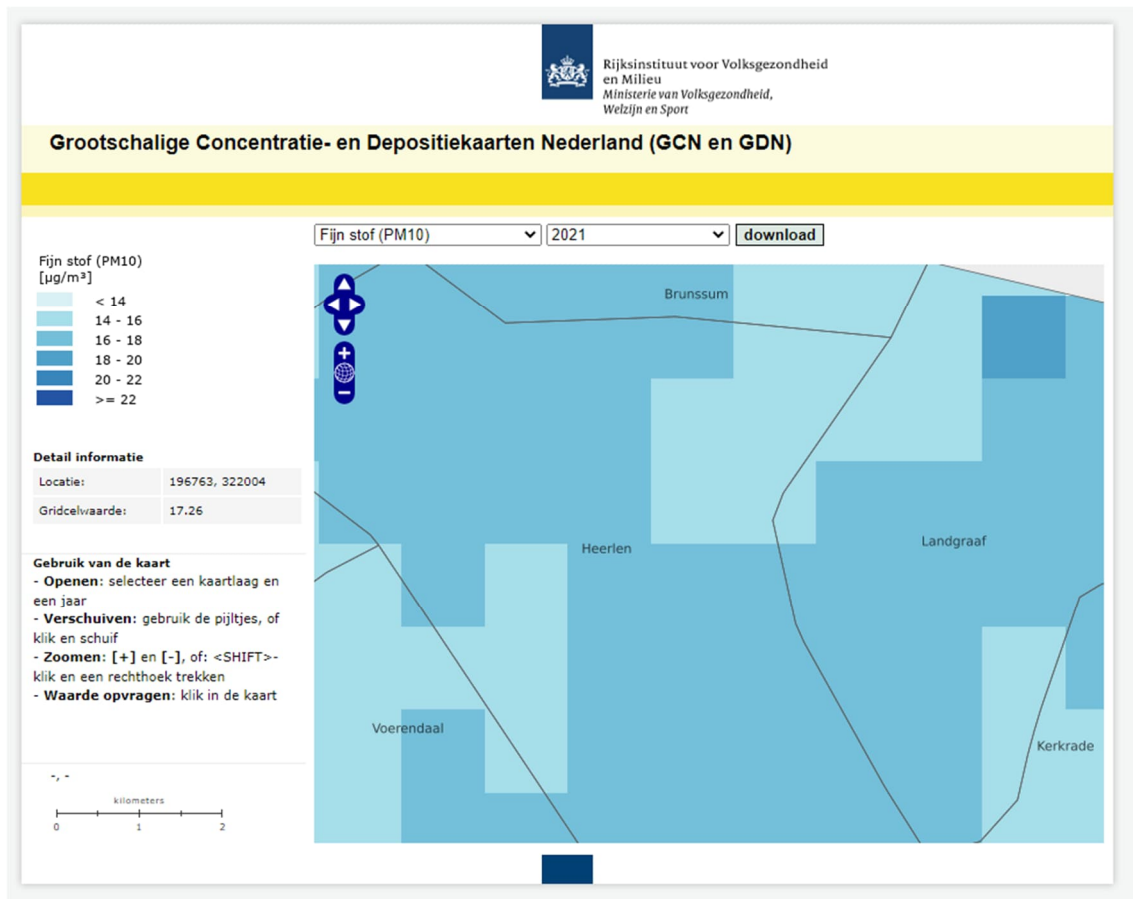
⁵ <https://data.rivm.nl/apps/gcn/>

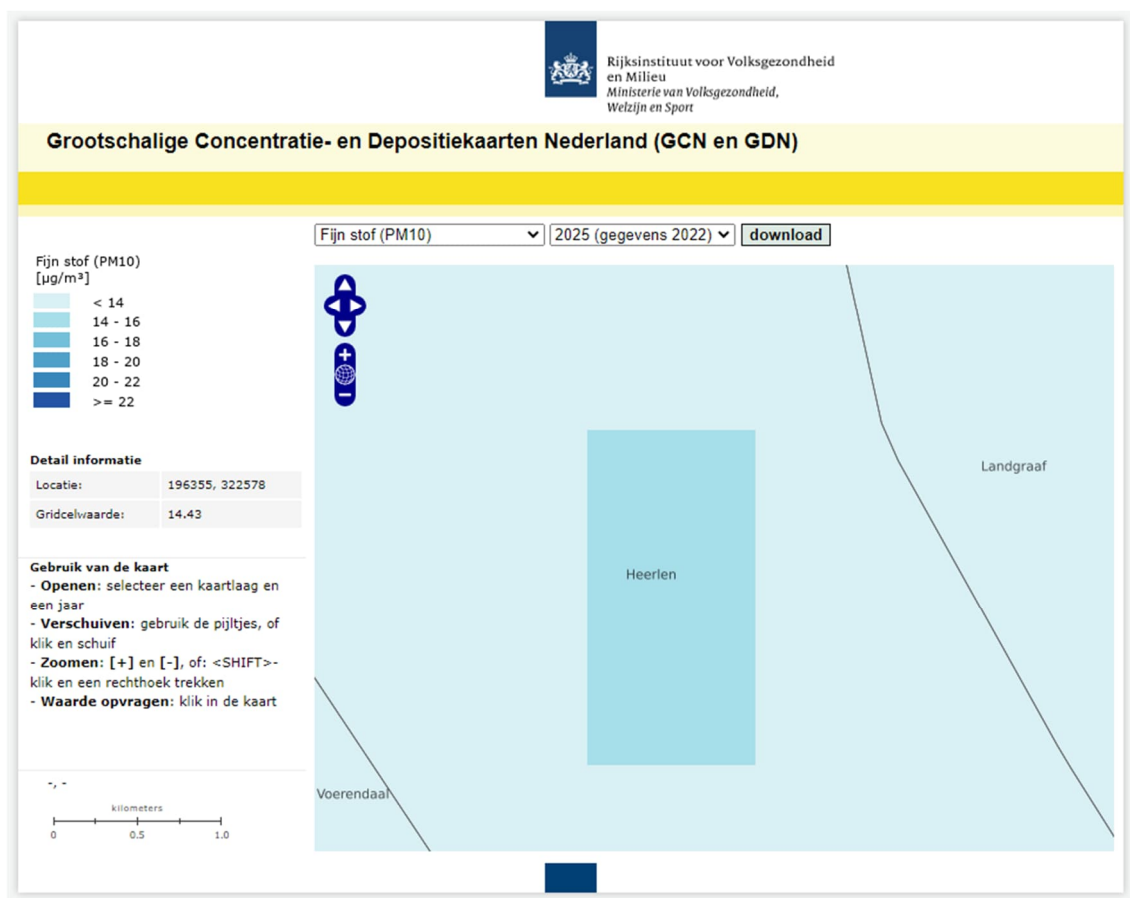

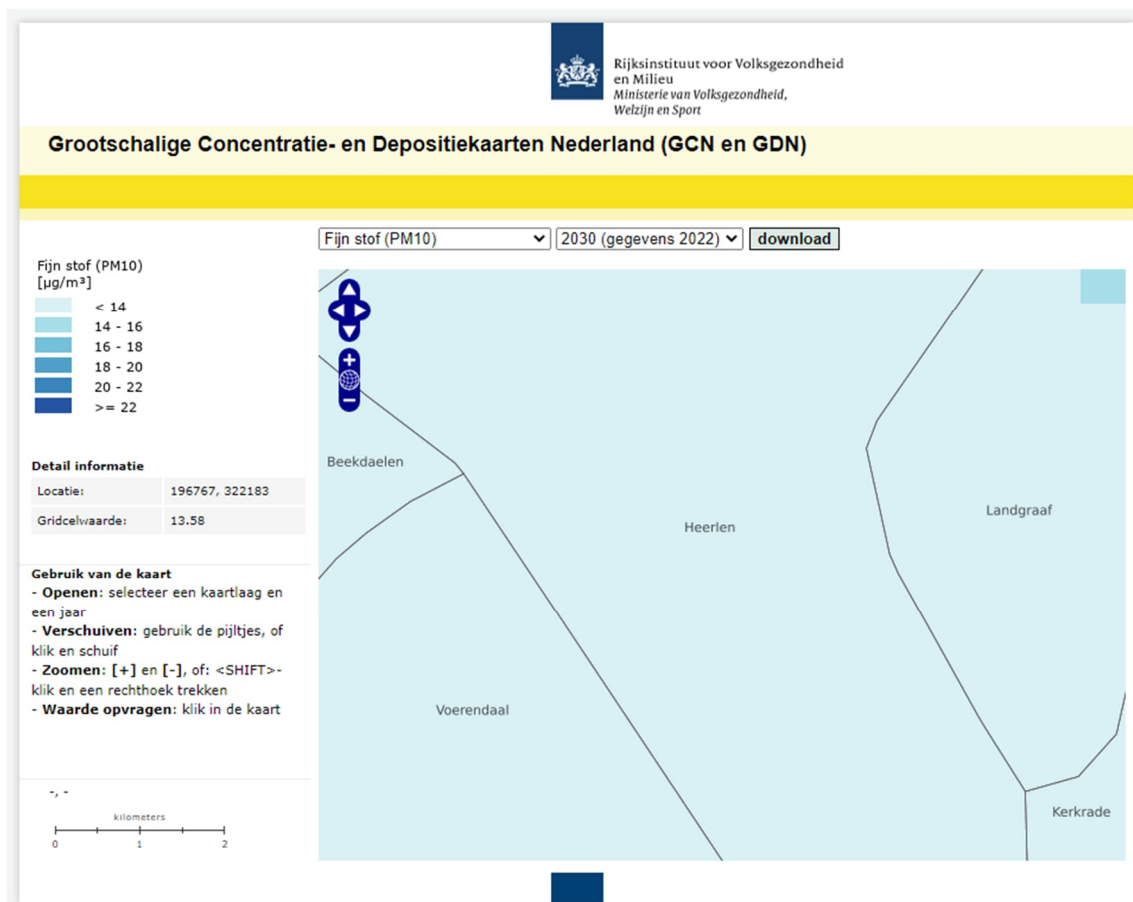
BIJLAGE 1

GCN KAARTEN

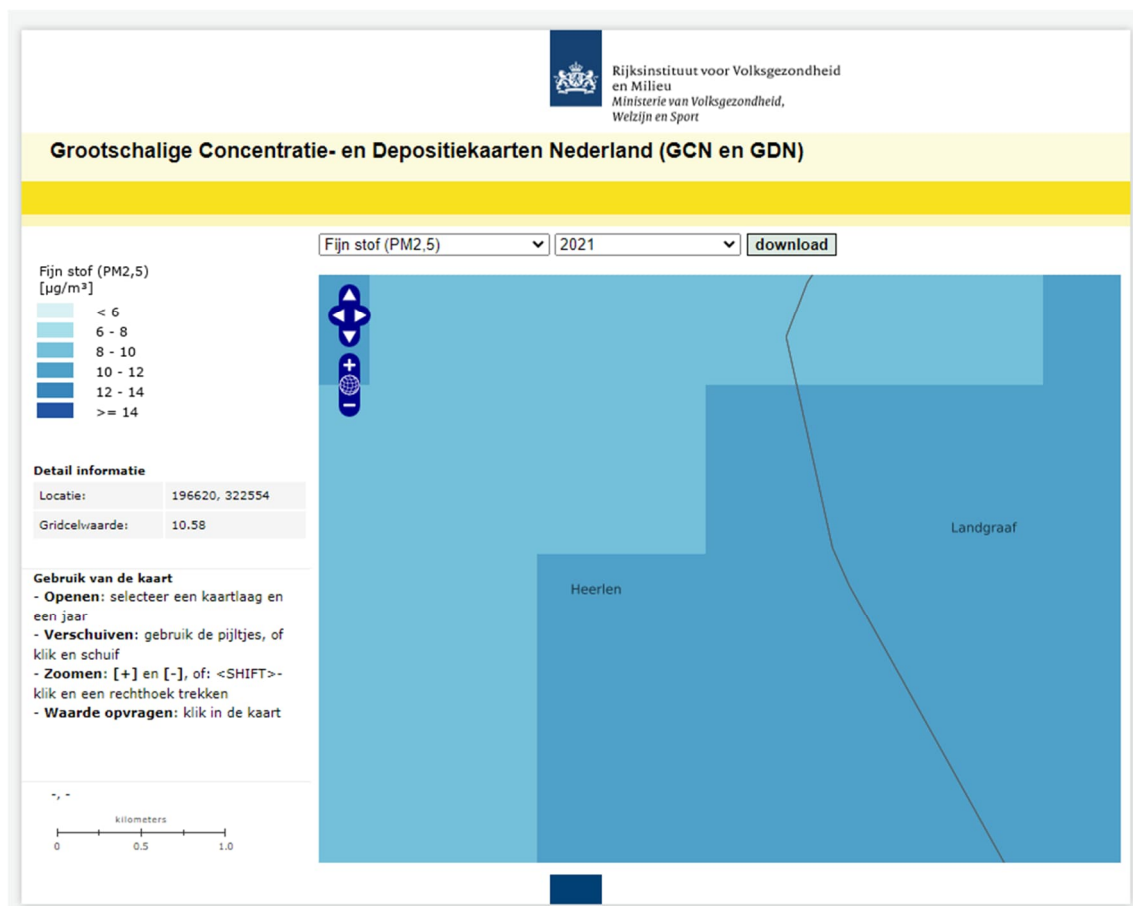
FIJN STOF (PM₁₀)

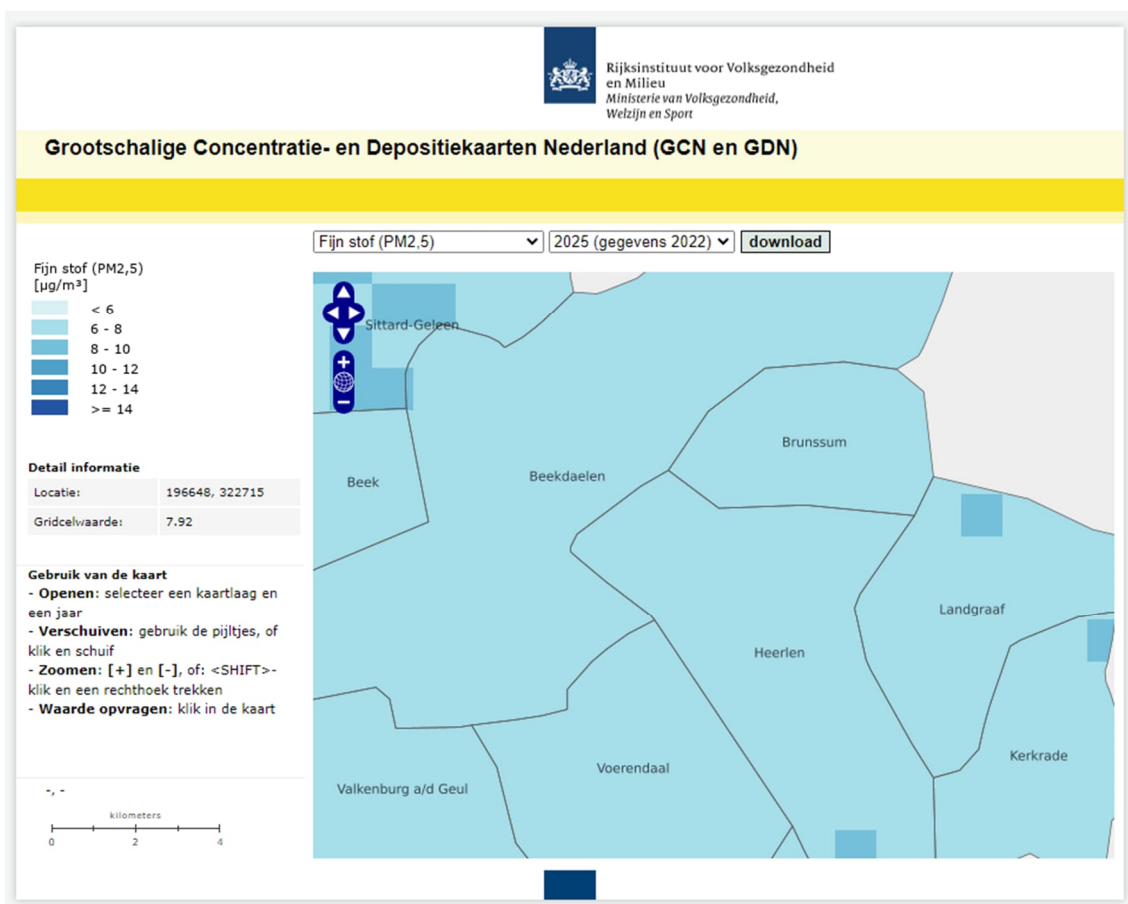

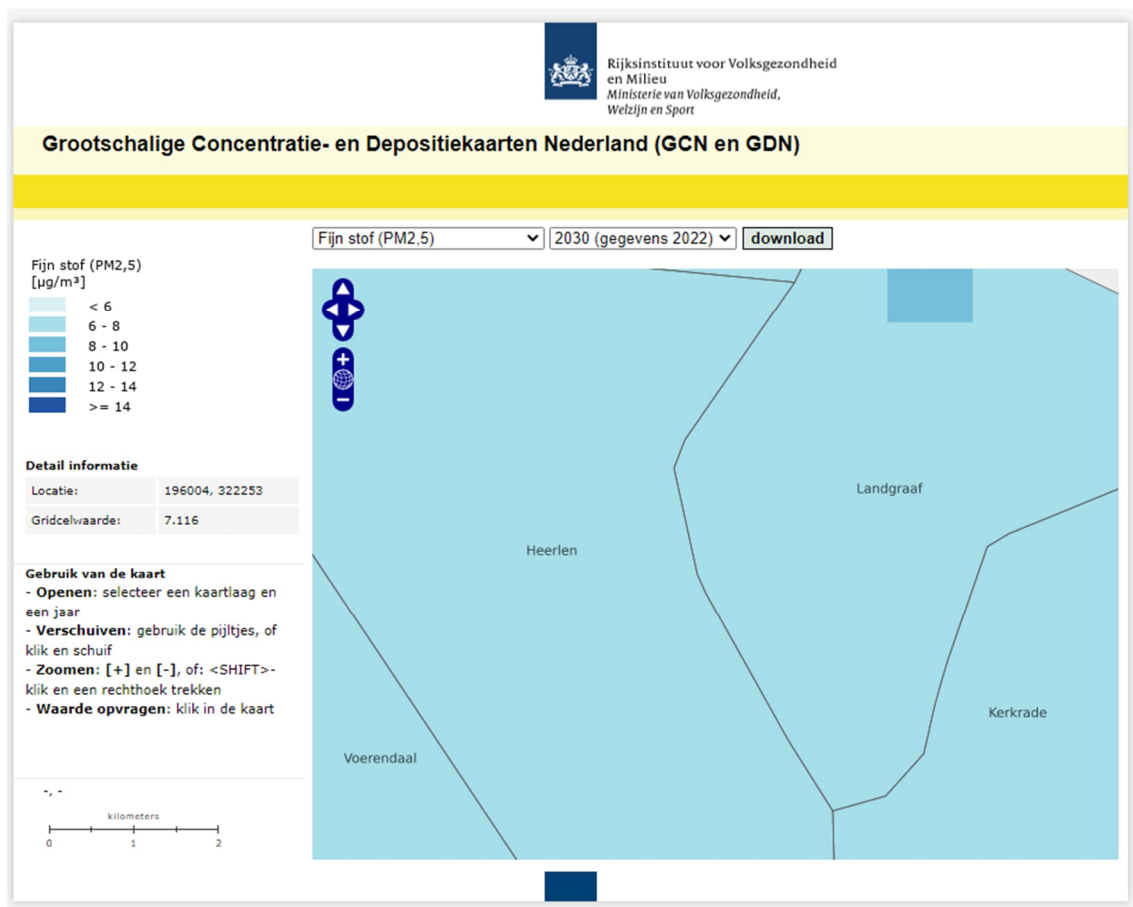

FIJN STOF (PM_{2,5})

STIKSTOFDIOXIDE (NO₂)

